
Публикуван на: 14-04-2004

Източник: [РФИ-България](#)

Малтретирането на домашните животни от стопаните им е познато явление във Франция. Това, което е по-малко известно е отношението към животните в промишлените практики при масовото отглеждане във фермите. Тенденцията днес е към по-добра защита на животните, които попадат вече под закрилата на европейските норми. Във Франция, Националният институт за земеделски изследвания се опитва да установи равновесие между масовото производство и благополучието на животните. Достатъчно храна, липса на болести, неагресивна околна среда, липса на стрес и възможността за животните да имат нормално поведение – това са петте стълба на европейското законодателство в областта на хуманното третиране на животните. Една от илюстрациите за това отношение е така наречената "обогатена" клетка за кокошки носачки Даниел Агемне от екипа по биология на поведението и адаптация на птиците към Националният институт за земеделски изследвания:

"Основното обогатяване се състои в наличието на гнездо – птицата трябва да може да се изолира, за да снесе яйцето. Птицата се нуждае и от място с ситен пясък, което представлява своеобразна пясъчна баня. Смята се, че ползването на тази пясъчна баня е важно нещо в поведението на птиците. Необходимо е да има и места, на които кокошките да кацат – нужни средно по петнайсет сантиметра на птица. Обръща се и сериозно внимание на скъсяването на ноктите, защото по време на съществуването си кокошките нямат възможност да използват ноктите си, а те растат през цялото време. Накрая на отглеждането ноктите могат да станат толкова дълги, че да станат опасни за самата кокошка, която може да се нарани".

Даниел Агемне от екипа по биология на поведението и адаптация на птиците към Националният институт за земеделски изследвания.

Една от страните, където защитниците на животни са добре организирани е Обединеното кралство. Първата асоциация за защита на животните е била създадена през 1875. Днес, групите за натиск са много и са мощни. В един от лондонските паркове край Темза е издигната статуя на малко куче. Тя датира от 1885 и е направена по идея на националната лига срещу вивисекцията, в знак на почит към безбройните животни загинали в научните лаборатории. Днес лигата е по-активна от всякога. Сред нейните симпатизанти са били кралица Виктория и един от министрите ѝ. Днес привърженици на лигата са много британски парламентаристи, както и много имена от света на медиите. Съществуват и много асоциации, чиито членове се наричат саботьори. Саботьорът може например да насочва дейността си към лова с хрътки – гореща тема, която британският парламент продължава да обсъжда. Дори и риболовът попада в полезрението на така наречените саботьори, както и носенето на палта от кожи. Диалогът с тези асоциации се е превърнал вече в невъзможен. Всички в Англия помнят кампанията на активистите, по време на която те са разхождаха из улиците на Лондон с бутилки червена боя и я изливаха върху палтата от естествена кожа на минаващите наоколо жени. Всичко това обаче е нищо в сравнение с Фронта за освобождение на животните, който бе до скоро една от най-преследваните терористични организации на острова. Фронтът е

отговорен за няколко бомбени атентати насочени срещу лаборатории за вивисекции или дори срещу учени от тази област. Ако организациите от този тип придобиха през последните години по-пацифистки вид, то това е не заради липсата на подкрепа или опасенията за разправа, а поради факта, че тези организации постепенно печелят битката. Малкото останали лаборатории, в които се правят опити с животни се охраняват като военни бази. Опитните ферми, предназначени за обучение на учениците често са нападани от активисти, които имат за цел да освободят страдащите кокошки. Навсякъде другаде биха се изсмели на сантименталността на британците към животинските видове, но не и тук.

Неотдавна еврокомисарят по селскостопанската политика Франц Фишлер посети България. Като истински познавач той оцени животните ни като много добри, но даде препоръки относно условията, при които се отглеждат животните и какво отношение трябва да се проявява към тях. На Фишлер силно впечатление му бяха направили вързаните с вериги крави. България все още не е страна член на ЕС, но като стремяща се към това членство трябва да поеме ангажименти за по-хуманно отношение към животните. Налице са три наредби приети в периода 1999 и 2001 като част от процеса на синхронизация на българските с европейските стандарти – за отглеждането транспортирането и пребиваването на животните в клиниците. В една от наредбите изрично е упоменато, че кравите или телета не трябва да стоят завързани повече от един час и то при крайна необходимост. Друг текст от наредбите регламентира осигуряването на условия близки до начина, по който кокошките живеят свободно в някой селски двор. Кокошките не бива да се отглеждат в кафези за да не се стресират. Иначе това ще се отрази на качеството на яйцата, които снасят. Според наредбата кокошките трябва да имат просторни помещения на един или два етажа. Те трябва да снасят яйцата си в сламени гнезда. Трябва да са им осигурени условия и да летят и да кацат като кацалките не са с остри ръбове, за да не се наранят. Според европейските стандарти жизненото пространство за една кокошка е 750 кв. сантиметра. Отношението към свинете също трябва да се промени. Налага те да бъдат отглеждани групово, за да не скучаят да общуват по между си и да се чувстват като в естествената си среда. Задължително трябва да имат чисто място за почивка. Иначе те се изнервят и събират агресия в себе си, което се отразява на качеството на месото. В наредбата е подчертано, че гледачите на животни минават специално обучение за спазване на правилата за хуманно отношение към животните. Ако България не спазва тези правила и не създава условия комфортни за животните, има риск да се изправи пред Съда по справедливостта в Люксембург както това се случи с Гърция и Италия. Двете страни отидоха на съд в Люксембург за това, че не спазват правата на кокошките.